

שו"ת סיכום הדף היומי

מ"ל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מ"ל או לפקס.

מגילה - ו'

1. אלו מקומות למדנו את מקומם ואת טעמי שמוניהם?

ר' יוחנן: חמת היא טבריא ונקרא ע"ש 'חמי' טבריא. רקת היא ציפורי ונקראת ע"ש גובהה כרקתא [שפת] דנהרא שגבוהה. כנרת היא גינסור ונקרא ע"ש שמתוקים פירותיה ככינור.

רבא: הוכיח מההספד על רב זורא ש'רקת' היא טבריא ולפיכך פירש: חמת - חמי גרר. רקת - טבריא. כנרת - גינסור.

והטעם שטבריא נקראה רקת: א. אפילו ריקנים שבה מלאים מצוות כרימון, ב. טבריא שיושבת בטבורה של ישראל, ג. טבריא שטובה ראיתה.

2. אמר זעירא: קטרון זו ציפורי וע"ש שיושבת בראש ההר כציפור, מהיכן הקשו עליו?

הרי קטרון בחלקו של זבולון, וזבולון התרעם שנפתלי על מרומי שדה - שדות וכרמים והוא על הרים וגבהות ימים ונהרות, אמר לו הקב"ה: כולן צריכים לך ע"י חלזון. ונתן לו סימן שמי שיטול ממנו בלא לשלם תתקלקל הצביעה, ואם קיטרון זו ציפורי מדוע התרעם והרי היא עדיפה?

ואין לומר שהתרעם משום שאין בה זבת חלב ודבש שהרי ר"ל העיד שהיה 16 מיל על 16 מיל זבת חלב ודבש.

ואין לומר שעדין היה זה פחות מזבולון, שהרי ר' יוחנן העיד שכל הזבת חלב בא"י היה 22 פרסה אורך על 6 רוחב ולפ"ז חלקו של זבולון אינו קטן. אלא התירוץ: שהתרעם כיון שהעדיף מרומי שדה - שדות וכרמים.

עוד למדנו, א. 'ועקרון תעקר' קסרי בת אדום שיושבת בין החולות והיתה יתד תקועה לישראל בימי יונים. וכשגברו חשמונאים קרו אחידת מגדל שיר,

ב. פירוש הפסוק 'והסירותי דמיו מפיו' - שזורקים שם דמי זבחיהם לע"ז. 'ושיקצוה מבין שיניו' - זה בית גליא שלהן - ע"ז. 'ונשאר גם הוא לאלוקינו'

אלו בתי כנסיות ומדרשות שבאדום. 'והיה כאלוף וכו'" - אלו תאטראות שבאדום שעתידין שרי יהודה ללמד בהם תורה ברבים.

3. אלו מימרות של ר' יצחק למדנו?

א. 'לשם' - זו פמייס. עקרון תעקר קסרי בת אדום שהיא היתה מטרופולין שמגדלים בה מלכים או שמעמידים מדייריה מלכים. קסרי וירושלים אל תאמין שחרבו שתייהן או ישבו שתייהן, אלא תאמין אחת חרבה ואחת יושבת, שנאמר: "אמלאה החרבה" ולרנב"י נלמד מ'לאם מלאם יאמץ'.

ב. 'יוחן רשע בל למד צדק' - אמר יצחק לפני הקב"ה: יוחן עשו ואע"פ שרשע אין מי שילמד עליו צדק? אמר לו הקב"ה: עתיד הוא להחריב ירושלים. אמר יצחק א"כ בל יראה גאות ה'.

ג. אמר יעקב לפני הקב"ה אל תתן לעשו תאות לבו "זממו אל תפק" זו גרממיא של אדום, שאלמלי הן יוצאין מחריבין כל העולם כולו.

והוסיף רחב"ר 300 קושרי כתר מלכות בגרממיא ו-365 דוכסים ברומי, בכל יום נלחמים זה בזה ונהרגים ולכן טרודים להעמיד מלך.

ד. 'יגעתי ולא מצאתי' וכן 'לא יגעתי ומצאתי אל תאמין' אבל 'יגעתי ומצאתי תאמין' ודווקא בדברי תורה אבל במשא ומתן סייעתא מן שמיא הוא, ודווקא להתחדד אבל לאקומי גירסא שלא ישתכח לימודו סייעתא מן שמיא הוא.

ה. אם ראית רשע שהשעה משחקת לו אל תתגרר בו שנאמר: "אל תתחר במרעים" ולא עוד אלא שדרכיו מצליחין וזוכה בדין ורואה בשונאיו.

אמנם שנינו בשם רשב"י מותר להתגרות ברשעים בעוה"ז ועוד שנינו אם לחשך אדם לומר 'אל תתחר במרעים' מי שלבו נוקפו משום עבירות אומר כן. אלא הפירוש 'אל יקנא לבך בחטאים'.

ופירשה הגמרא: א. שמתר להתגרות במילי דשמיא אבל במה שנוגע לו אסור, ב. לצדיק גמור מותר, לצדיק שאינו גמור אסור. והראיה: "...בבלע

רשע צדיק ממנו" - צדיק שאינו גמור בולע הרשע, צדיק גמור אינו בולע. ג. רשע שהשעה משחקת לו אסור להתגרות בו.

4. מה למדנו על כך הגדול של רומי איטליא של יון?

גדולה 300 פרסה על 300 פרסה. ויש בה 365 שווקים כמניין ימות חמה. קטן שבכולם - של מוכרי עופות, וגודלו 16 מיל על 16 מיל ומלך סועד בכל יום באחד מהשווקים. ומי שגר בה או שנולד בה נוטל מזון מבית המלך. ויש בה 3000 בתי מרחץ, ו-500 חלונות מעלין עשן,

4 צדדים יש לה: ים, הרים, מחיצת ברזל, אבנים וקרקעית נהר.

5. נהגו פורים באדר ראשון ואח"כ נתעברה שנה, האם חוזרים שוב לנהוג פורים באדר שני?

קריאת המגילה - לת"ק ורשב"ג משום ר' יוסי חוזרין. לראבר"י אין חוזרין. ד' פרשיות - לת"ק לכתחילה בשני ובדיעבד אין חוזרין.

לראבר"י אף לכתחילה בראשון. לרשב"ג: חוזרין בשני אף בדיעבד. הספד ותענית: לכו"ע נוהג בשניהם.

מתנות לאביונים: לרשב"ג חוזרים ונותנים. לראבר"י אין חוזרין. לת"ק לתירוץ ראשון חוזרין לתירוץ שני אין חוזרין.

"אינו דומה השונה פרקו מאה פעמים לשונה פרקו מאה ואחת" (חגיגה ט)